

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №42 БЮЛЛЕТЕНІ

**2026 Ж. 15 – 20 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ – ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

1-сурет. 2026 ж. 12 қазан ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

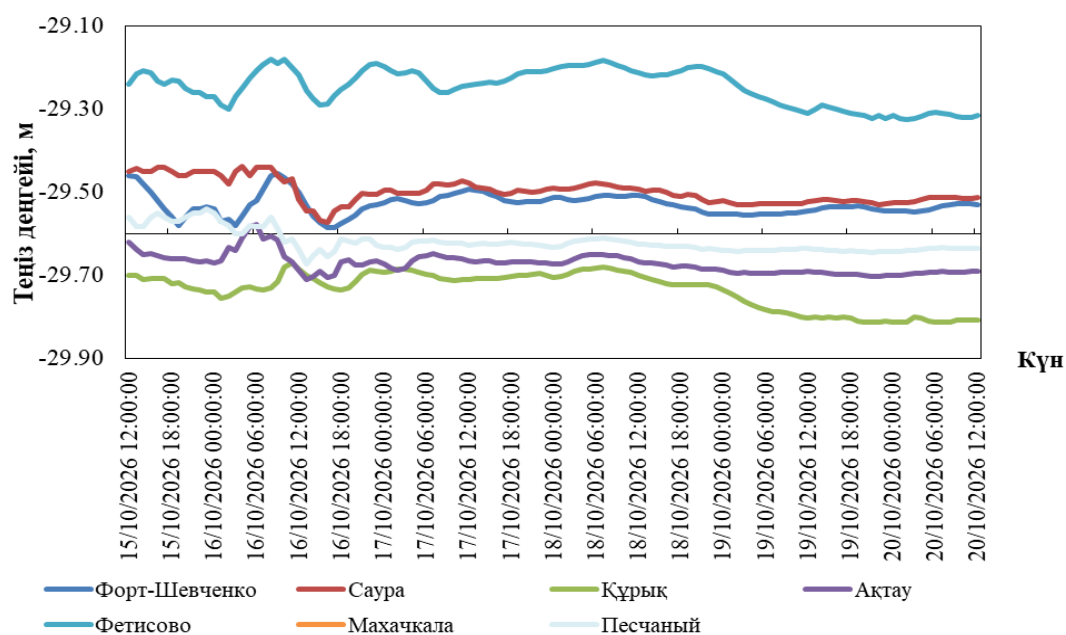
ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

*Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде **Пешной** станциясында теңіз деңгейінің **15 см-ге** дейінгі ауытқуымен, минус 28,92 м БЖ белгісінен минус 29,07 м БЖ белгісіне дейін желшегерме-желкөтерме құбылыстары күтіледі.*

Каспий теңізінің ортаңғы бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

15 – 20 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 29,46 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,90 м БЖ-нен минус 29,81 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Форт-Шевченко, Фетисово Саура, Ақтау, Песчаный, Махачкала және Құрық аймағында теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (2-сурет).

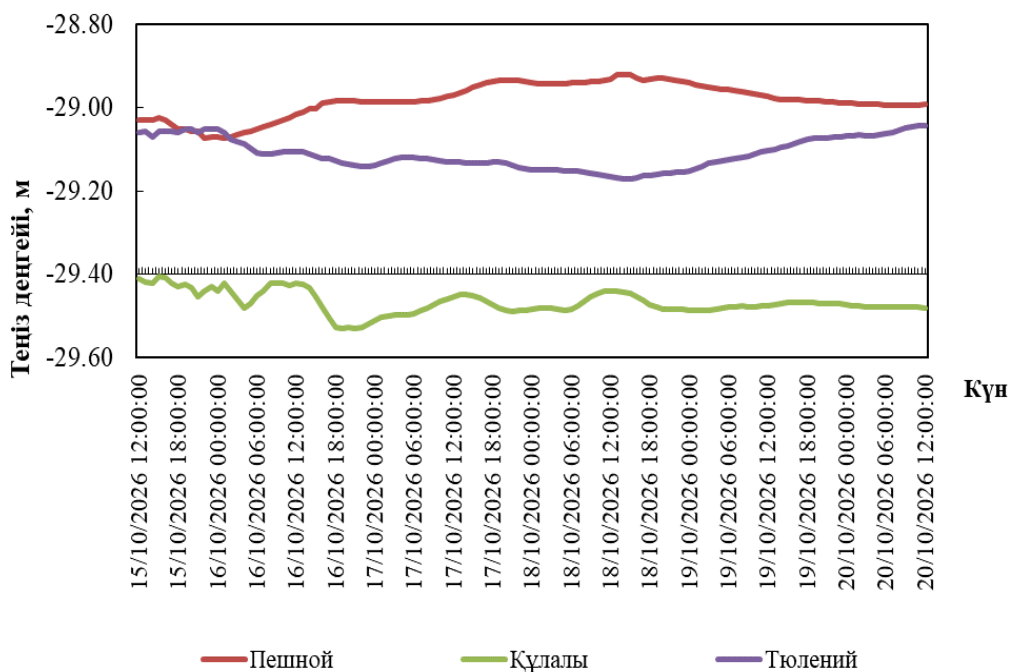

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

Каспий теңізінің солтүстік бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,19 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,92 м БЖ-нен минус 29,53 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Құлалы, Тюлений, Пешной аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **13 см-ден аспайды** (3-сурет).

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-146 (-29,46)	16/10/2026 09:00:00	-159 (-29,59)	16/10/2026 17:00:00	-153 (-29,53)
Саура	-144 (-29,44)	16/10/2026 04:00:00	-157 (-29,57)	16/10/2026 16:00:00	-150 (-29,50)
Құрық	-167 (-29,67)	16/10/2026 11:00:00	-181 (-29,81)	19/10/2026 22:00:00	-174 (-29,74)
Ақтау	-158 (-29,58)	16/10/2026 06:00:00	-171 (-29,71)	16/10/2026 13:00:00	-167 (-29,67)
Фетисово	-118 (-29,18)	16/10/2026 08:00:00	-132 (-29,32)	20/10/2026 02:00:00	-125 (-29,25)
Песчаный	-154 (-29,54)	16/10/2026 00:00:00	-167 (-29,67)	16/10/2026 14:00:00	-162 (-29,62)
Махачкала	-90 (-28,90)	20/10/2026 04:00:00	-103 (-29,03)	15/10/2026 12:00:00	-94 (-29,94)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-92 (-28,92)	18/10/2026 13:00:00	-107 (-29,07)	15/10/2026 22:00:00	-98 (-28,98)
Құлалы	-141 (-29,41)	15/10/2026 15:00:00	-153 (-29,53)	16/10/2026 19:00:00	-147 (-29,47)
Тюлений	-104 (-29,04)	20/10/2026 12:00:00	-117 (-29,17)	18/10/2026 14:00:00	-111 (-29,11)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2026 Ж. 8 – 14 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,27 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,94 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,98 м БЖ-не сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово, Саура, Құрық, Песчаный теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,48 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,96 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,82 м БЖ-не сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
желкөтерме	49	критикалық	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	60	қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	109	аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
желшегерме	-46	критикалық	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-60	қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-104	аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2024 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
